

vero jam sufficit, ad verificandas has propositiones : persona Verbi immediate unita est ; natura Verbi non est immediate unita , juxta n. 277.

Ad 2um. R. D. Ratio non distinguit in sensu Gilberti Porretani, quem ibi damnat C. in sensu alio et catholico N. Gilbertus asserebat, ut refert illius Concilii historia, essentiam et personam in divinis distingui non tantum secundum rationem mathematicam, quæ per mentem distinguit ea, quæ non sunt distincta in re, ut lineas, superficies; sed etiam secundum rationem theologiam, qua distinguuntur ea, quæ a parte rei distincta sunt; unde Concilium tantum damnat distinctionem theologiam in sensu Gilberti, id est, realem inter essentiam divinam et personalitates.

Ad 3um. D. Cons. Si *τὸ immediate* significet idem, ac identice C. si rationem formalem uniendi N. Sed de hac quærimus, cum dicatur natura unita : an immediate? id est, ratione sui, et æque primario; an propter personalitatem Verbi? quæ juxta Conclus. est sola ratio formalis. Ex dictis fluit sequens

Corollarium : Naturam divinam incarnatam esse, non precise sub hac ratione, quatenus natura est; sed quatenus immediate identificatur cum persona Verbi, et quidem in unitate suppositi. Hinc sequitur porro; licet una sit trium personarum natura, non esse temere proferendam propositionem hanc : *natura Patris et Spiritus sancti est incarnata*; sed cum limitatione : *ratione solius personalitatis Filii*, ut realiter distincti a Patre et Spiritu sancto, formaliter et immediate terminantis unionem hypostaticam. Et ratio est, quia secus simpliciter prolata favere videtur Sabellio, qui in eadem natura divina non tres personas; sed tria nomina secundum creationis, Incarnationis, sanctificationis distinctas actiones hæretice fingebat.

ARTICULUS II.

AN VERBUM NATURAM NOBIS CONSUBSTANTIALEM VERE ASSUMPSERIT?

Negarunt hoc 1°. Phantasiastæ, sic dicti, quod Christo corpus, non verum, sed umbratile ac phantasticum tribuerent : quorum sectas vide in Procemio. 2°. Alii, qui humanitati Christi animam abnegabant, vel saltèmentem : volentes, Verbum illius loco esse, ut Apollinaristæ et Ariani, de quibus item in Procem., tum suo loco. 3°. Qui corpus quidem verum Christo tribuebant; sed rati, illud de cælo allatum esse, non assumptum ex Maria Virgine : contra quos agemus Art. seq.

291. Dico. Verbum divinum veram, nobisque consubstantialem naturam assumpsit.

Prob. Duo importat natura nostra, ex quibus constat, corpus et animam; hinc probatur quoad utrumque.

I. Quoad corpus, auctoritate SCRIPTURÆ, juxta quam 1°. Joan. 1. *Verbum caro factum est*; at si carnem tantum umbratilem et phantasticam habuisset, Verbum non potuisset dici *factum caro*. 2°. Luc. 24. 37. et seqq. ubi Christus, cum discipulis post resurrectionem appareret, illis phantasma se videre opinantibus, ac idcirco perterritis dicebat : *Videte manus meas, et pedes meos; quia ego ipse sum. Palpate et videte; quia spiritus carnem et ossa non*

habet, sicut me videtis habere. Vel igitur Christus verum corpus habuit; vel decipere voluit discipulos, quod vel cogitare, vel dicere blasphemum est. 3°. Dicitur circumcisis, manducasse, dormivisse, flevisse, fatigatus, passus, crucifixus, resurrexisse : hæc vero omnia fuisse perpetuas ludificationes nostrorum sensuum, et totidem præstigias commissas ab homine umbratili et phantastico, sine blasphemia rursus dici non potest; sic enim Christus æterna veritas falli et fallere nescia, humanum genus induxisset in errorem, persuadendo toti mundo, quod non erat. Unde corpus Christus habuit, et verum, et passibile.

II. Quoad animam. 1°. ex S. SCRIPTURA. Matth. 26. 38. Christus futuræ passionis præsciens, ait : *Tristis est anima mea usque ad mortem*; sed nec corpus, nec anima sensitiva hujus tristitiæ esse capax poterat, sed sola rationalis anima, utpote quæ sola res futuras prævidet.

2°. Ex CONCILIO contra Apollinaristarum impietatem habitis : Alexandrino an. 362., Romano an. 362., Antiocheno an. 368. et Romano VII., quibus dogma hoc decretoriis sententiis definitum.

3°. RATIONIBUS THEOLOGICIS, quibus usi SS. Patres. 1. Christus fuit homo perfectus, nobis per omnia similis absque peccato; constanter enim Scriptura eum simpliciter hominem, filium hominis appellat : at sine anima, vel sine mente non fuisset perfectus homo; anima enim rationalis specificativum est hominis, eaque distinguitur a brutis; a mente vero, quæ intelligit, anima rationalis est. Ita fere S. AUG. epist. 187. n. 4. (alias 57.) ad Dardan. 2. Christus moriturus Luc. 23. *Pater, inquit, in manus tuas commendo spiritum meum*. At hic per spiritum nihil aliud intelligi potest, quam vera anima : non enim Verbum; nam Verbum ipsum erat Deus, quod proinde Deo commendari non egebat; nec corpus; hoc enim opponitur spiritui; nec anima sensitiva; hæc enim cum homine exspirat, et desinit, nec spiritus est.

292. Obj. I. Caro damnatur in Scripturis, excluditur regno cælorum 1. Cor. 15. *Caro et sanguis regnum Dei non possidebunt*. Item, teste Apostolo, *concupiscit adversus spiritum*; ergo est Deo indigna.

R. D. 1um. Damnatur caro secundum se N. caro, id est, opera carnis legi Dei contraria, facta ex inordinata inclinatione carnis, quæ non erat in Christo C. Ita TERTULL. de carne Christi c. 16. et ATHANASIUS contr. Apollinar. L. 1. n. 15. 2um. etiam D. Caro vitiata peccato originali, de qua loquitur Apostolus C. expers peccati, et sancta, qualis erat caro Christi N.

293. Inst. 1. Ad Rom. 8. *Deus Filium suum misit in similitudinem carnis peccati*; sicut igitur tantum apparenter peccati carnem assumpsit; ita et carnem humanam tantum apparenter, et similem nostræ quoad apparentiam.

R. N. Cons. Carnem Christi, etsi vera caro fuerit, solum apparenter fuisse carnem peccati, ac proinde quoad hoc proponi similitudinem quoad apparentiam, ipsa Scriptura docet, dum ad Hebr. 4. 15. ait Apostolus : *Non enim habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris, tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato*. E contra, Christum habuisse carnem similem nostræ, non quoad apparentiam, sed specie similem, vel in similitudinem specificam naturæ, quo modo homines similes dicuntur, eadem Scriptura declarat vel hoc ipso loco; subjicit enim : *Humi-*

liavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem. Humiliatio autem, passio, mors Christi, non fuere deceptiones sensuum, ex dictis supra; alioquin, ut inquit S. IREN. L. 5. c. 1. n. 2. et Divus THOMAS hic, tantum apparetur fuisse redempti.

294. *Inst. 2.* Ad Philipp. 2. dicitur: *In similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo*; ergo non erat verus homo, alioquin Apostolus non dixisset: *ut homo*.

R. D. *Ant.* In similitudinem hominum specificam naturæ C. apparentiæ tantum N. *Ant.* et *Cons.* cum ejus ratione. Nam 1. *in similitudinem hominum* ex se non denotat apparentiam, sed etiam veritatem; et 2. pariter hæc: *ut homo*. Sic Gen. 5. Adam dicitur genuisse Seth *in similitudinem suam*; item sic dicimus de vero homine: *vivit ut homo*. Et quidem veritatem carnis hic declarari ab Apostolo, constat ex adjunctis; immediate enim ante dixerat de Christo: *qui, cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo; sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens*. Ubi nomine formæ servi natura humana vera exprimitur; sicut per formam Dei vera natura divina. Ut merito TERTULLIANUS Lib. 5. contra Marcion. c. 20. in hunc textum diceret: *Æque non erit Deus Christus vere, si nec homo vere fuit in effigie hominis constitutus. Utrobique enim veritas necesse habebit eludi, si effigies et similitudo et figura phantasmati vindicabitur. Quod si in effigie et imagine, qua Filius Patris, vere Dei prædicatus est, etiam in imagine hominis, qua Filius hominis, vere hominem inventum, nam et inventum ratione posuit, id est certissime hominem*.

295. *Obj. II.* Etiam si Christus verum corpus non habuisset; non propterea impostor dici posset, aut decepisse homines. *Prob.* Etiam angeli sæpe apparuerunt in corporibus non veris; nec tamen ideo impostores dicendi; ergo nec Christus.

R. N. *Ass. et parit.* Angeli apparentes 1°. nunquam professi sunt se esse homines, filios hominis: licet in assumpto aereo corpore ad breve tempus homines imitari sunt visi. 2°. Licet more hominum viderentur ambulare, manducare, loqui; eas tamen actiones, se non vitaliter elicere, sed apparenter exercere subin contestati sunt, ut Tobie 12. 19. *Videbar quidem vobiscum manducare et bibere, sed ego cibo invisibili et potu, qui ab hominibus videri non potest, utor*. 3°. Saltem sua paulo post disparentia, aliove facto, quales essent, palam fecerunt. Et demum cujus angeli genealogiam, ortum, nativitatem, etc. Scriptura refert?

296. *Obj. III.* Verbum 1°. a Joanne dicitur: *caro factum*, non anima; ergo carnem solam assumpsit. 2°. Potest dici, quod Verbum in Christo suppleverit vices animæ; cur enim hoc non posset? 3°. Si præter corpus, Christus perfectam animam haberet, constaret tribus substantiis; sed, teste VASQUEZ in 3^a. part. Disp. 37. cap. 3., propositio illa a Concilio Toletano XIV. prolata, offendit BENEDICTUM II., qui eandem notavit.

Ad. 1um. R. D. Dicitur caro factum per synecdochen, sumendo partem pro tota natura C. secus N. Sic, phrasi Scripturæ, sæpe caro pro toto homine sumitur, ut jam in Procemio observatum.

Ad. 2um. R. N. *Assert.* Verbo divino enim convenire non possunt; imo repugnant, quæ Scriptura Christo quoad animam tribuit: tristari, pavere, et similes passiones, atque actiones.

Ad. 3um. R. D. Si substantiam proprie sumas, prout communiter accipitur, pro natura completa N. si pro partibus substantialibus, quatenus natura humana Christi constat ex corpore et anima C. Sic natura divina Christi esset una substantia completa, corpus et anima seorsim duæ incomplete; atque ita substantiæ tres. Atque ita Patres Toletani propositionem suam exponebant Pontifici. Neque in hoc sensu censuram meretur; neque aliquam propterea summus Pontifex inflixit: qui solum monuerat, minus proprie dici *tres in Deo substantias*, si ita simpliciter, ac sine limitatione diceretur; eo quod nomen substantiæ simpliciter prolatur, pro substantia, vel natura perfecta et completa, communiter sumi soleat.

ARTICULUS III.

AN CHRISTUS CARNEM ASSUMPSERIT, EX MATRE MARIA VIRGINE, ILLESA INTEGRITATE MATRIS?

297. *Dico I.* Verbum divinum ex beatissima Virgine Maria corpus assumpsit. Ita dogma catholicum contra Valentinianos, volentes, Christum corpus de cælo traxisse, perque Mariæ Virginis uterum, tanquam canalem, transmisisse.

Prob. I. Auctoritate S. SCRIPTURÆ. 1°. Christus dicitur factus ex semine David, factus ex muliere: sic ad Rom. 1. *Factus ei ex semine David secundum carnem*. Ad Gal. 4. *Misit Deus Filium suum, factum ex muliere*. Atqui nec ex semine David secundum carnem esset, neque factus dici posset ex muliere, si carnem de cælo traxisset, per Mariam duntaxat transiens; transitus enim jam factum supponit: sicut canalis (quod est simile hæreticorum) transeuntem aquam non facit, sed supponit. 2°. Matth. 1. dicitur *filius David, filius Abraham, natus de Maria*. Luc. 1. dicitur Maria Christum conceptura, paritura: atqui nullum ex his vere diceretur, si non assumpsisset vere corpus ex Maria Virgine, sed illud traxisset de cælo.

Prob. II. Ex SYMBOLIS FIDEI. Symbolo Apostolorum, quo confitemur: *Natus ex Maria Virgine*. Constantinopolitano: *Incarnatus de Spiritu sancto ex Maria Virgine*. Athanasiano: *Deus est, Christus, ex substantia Patris ante secula genitus, et homo est ex substantia matris in seculo natus*.

Eandem veritatem profitentur œcumenicæ Synodi. Ephesina I. epistolam CYRILLI recipiens tanquam orthodoxam (Labb. t. 3. p. 461. et seqq.) qua declaratur (Labb. ibid. p. 321. A.); *Non dubitarunt* (scilicet SS. Patres) *sacram Virginem Deiparam appellare: non quod Verbi natura, ipsiusve divinitas ortus sui principium ex S. Virgine sumpserit; sed, quod sacrum illud corpus, anima intelligente perfectum, ex ea traxerit*. Idem facit Constantinopolitanum II. can. 2. (Labb. t. 5. p. 570.), Nicænum II. in definitione fidei. (Labb. t. 7. 554. E.).

298. *Obj.* Sacræ Scripturæ testimonio, Christus carnem non ex Maria Virgine traxit, sed de cælo attulit; ergo: